



T.C.  
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

# TÜRK-ALMAN ÜNİVERSİTESİ

## 2022 YILI SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Eylül 2023



Tel : 90 (312) 295 30 00  
Fax : 90 (312) 295 48 00



[www.sayistay.gov.tr](http://www.sayistay.gov.tr)  
[sayistay@sayistay.gov.tr](mailto:sayistay@sayistay.gov.tr)



İnönü Bulvarı No: 45  
06520 Balgat-Çankaya/ANKARA



## İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ.....	1
2.	KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU.....	6
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU .....	6
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	6
5.	İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ .....	7
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ.....	8
7.	DENETİM BULGULARI.....	8



## TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1: Akademik Personel Kadro Durumu.....	2
Tablo 2: İdari Personel Kadro Durumu.....	2
Tablo 3:2022 Yılı Bütçe Giderleri Ödenek ve Gerçekleşmesi.....	3
Tablo 4:2022 Yılı Bütçe Gelir Tahmin ve Gerçekleşmesi.....	3
Tablo 5:Muhasebe Kayıtları Yapılmayan Banka Hesapları Listesi.....	9
Tablo 6:Parasal Limitler Dahilinde Yapılan Mal ve Hizmet Alımlarına İlişkin Harcamalar ..	13



## KISALTMALAR

- DAAD** :Alman Akademik Değişim Servisi  
**EKAP** :Elektronik Kamu Alımları Platformu





## **BULGU LİSTESİ**

### **A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular**

1. Rektörlük Tarafından Kullanılan Bazı Hesapların Muhasebe Kayıtlarının Yapılmaması
2. Taşınmazlara Ait Değer Artırıcı Harcamaların İlgili Varlığın Kayıtlı Değerine Eklenmemesi

### **B. Diğer Bulgular**

1. Kesinleşen Mahkeme İlamlarından Doğan Borç ve Alacakların Muhasebe Kayıtlarına İntikalinde Gecikmeler Olması
2. Doğrudan Temin Yöntemi İle Yapılan Mal ve Hizmet Alımlarının Bütçe Ödeneğinin % 10'unu Aşan Kısmı İçin Gereken İzin Alınmaması
3. Doğrudan Temin Yoluyla Yapılan Alımların Elektronik Kamu Alımları Platformuna Girilmemesi
4. Yerine Getirilmesi Belli Bir Süreyi Gerektiren Doğrudan Temin Yöntemiyle Yaptırılan Hizmet Alımı İşlerinde Sözleşme İmzalanmaması

## **1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ**

### **1.1. Mevzuat ve Görevler**

Anayasa'nın 130'uncu maddesinde, çağdaş eğitim-öğretim esaslarına dayanan bir düzen içinde milletin ve ülkenin ihtiyaçlarına uygun insan gücü yetiştirmek amacı ile ortaöğretime dayalı çeşitli düzeylerde eğitim-öğretim, bilimsel araştırma, yayın ve danışmanlık yapmak, ülkeye ve insanlığa hizmet etmek üzere çeşitli birimlerden oluşan kamu tüzel kişiliğine ve bilimsel özerkliğe sahip üniversitelerin Devlet tarafından kanunla kurulması öngörülmüştür.

Türk-Alman Üniversitesi 28.03.1983 tarih ve 2809 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanunu'na 01.04. 2010 tarih ve 5979 sayılı Kanun'un 1'nci maddesi ile eklenen ek madde ile kurulmuştur.

Yükseköğretim kurumları için temel mevzuat; 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu, 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanunu, 2809 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanunu ve 124 sayılı Yükseköğretim Üst Kuruluşları ile Yükseköğretim Kurumlarının İdari Teşkilatı Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'dir.

Yükseköğretimin amaç ve ilkeleri, yükseköğretim kurumlarının ve üst kuruluşlarının teşkilatlanma, işleyiş, görev, yetki ve sorumlulukları ile eğitim-öğretim, araştırma, yayın, öğretim elemanları, öğrenciler ve diğer personel ile ilgili esaslar 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'yla düzenlenmiştir. Söz konusu Kanun'un 12'nci maddesinde yükseköğretim kurumlarının görevleri sayılmış olup bu görevler; toplumun ihtiyaçları, kalkınma planları ilke ve hedeflerine uygun bilimsel eğitim-öğretim, araştırma, yayım ve danışmanlık yapmak, bu ilke ve hedefler doğrultusunda insangücü yetiştirmek, toplumun özellikle sanayileşme ve tarımda modernleşme alanlarında eğitilmesini sağlamak, üretimde artışı sağlayacak uygulamalı çalışmalarda bulunmak, bu amaçla döner sermaye işletmelerini kurmak ve bu faaliyetlerin geliştirilmesine ilişkin gerekli düzenlemeleri yapmak olarak özetlenebilir.

### **1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları**

Türk-Alman Üniversitesinin akademik yapısında rektörlük, senato, fakülte dekanlıkları, yüksekokul, enstitü, uygulama ve araştırma merkez müdürlükleri bulunmakta, idari yapısında ise üniversite yönetim kurulu, genel sekreterlik, daire başkanlıkları, hukuk müşavirliği ve müdürlükler yer almaktadır.

Üniversitenin üst yöneticisi olan Rektör Cumhurbaşkanı tarafından, dekanlar ise Yükseköğretim Kurulunca atanmaktadır.

Türk Alman Üniversite bünyesinde; 5 fakülte, 1 yüksekokul, 2 enstitü, ve 6 uygulama ve araştırma merkezi bulunmaktadır.

Üniversitede 2022 yıl sonu itibarıyla kadrolu akademik, idari (sözleşmeli idari personel dahil) ve işçi personel toplamı 542'dir. Ayrıca Üniversitede 45 yabancı uyruklu akademik personel çalışmaktadır.

Akademik ve idari personelin sınıf, unvan ve kadro dağılım bilgileri Tablo 1 ve 2'de yer almaktadır.

**Tablo 1: Akademik Personel Kadro Durumu**

Unvan	Dolu Kadro Sayısı	Boş Kadro Sayısı	Toplam Kadro Sayısı
Profesör	18	42	60
Doçent	15	75	90
Doktor öğretim üyesi	50	50	100
Öğretim görevlisi	68	72	140
Araştırma görevlisi	150	45	195
<b>Toplam</b>	<b>301</b>	<b>284</b>	<b>585</b>

**Tablo 2: İdari Personel Kadro Durumu**

Hizmet Sınıfı	Dolu Kadro Sayısı	Boş Kadro Sayısı	Toplam Kadro Sayısı
Genel idari	77	151	228
Sağlık	2	9	11
Avukatlık	0	1	1
Eğitim-öğretim			
Teknik	24	50	74
Yardımcı	4	29	33
Sözleşmeli	19	35	54
İşçi	115	8	123
<b>Toplam</b>	<b>241</b>	<b>283</b>	<b>524</b>

Üniversitenin bağlı olduğu kurum Yükseköğretim Kurulu, ilgili olduğu kurumlar ise Milli Eğitim Bakanlığı ile Hazine ve Maliye Bakanlığıdır.

### 1.3. Mali Yapı

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'na ekli II sayılı cetvelin, (A) "Özel Bütçeli İdareler" bölümünde yer alan Türk-Alman Üniversitesi, Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile verilen hazine yardımı ve öz gelirlerini kullanarak giderlerini finanse etmektedir.

2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile 127.071.000,00 TL ödenek tahsis edilen Üniversite bütçesine yıl içinde 114.358.742,00 TL ödenek eklenmiş ve toplam ödenek 241.429.742,00 TL'ye ulaşmış olup ödeneğin %75,21'i olan 181.580.131,00 TL kullanılmıştır.

İdarenin ekonomik sınıflandırma açısından 2022 yılına ait ödenek dağılımı ve yıl sonu harcama gerçekleştirmelerine ilişkin tablo aşağıdadır.

**Tablo 3:2022 Yılı Bütçe Giderleri Ödenek ve Gerçekleşmesi**

	Ödenek (1)	Gerçekleşme (2)	Gerçekleşme Oranı(2/1)
	(TL)		(%)
01 Personel Giderleri	90.096.858,53	89.579.136,00	99,42
02 Sos. Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	13.560.553,47	13.486.065,00	99,45
03 Mal ve Hizmet Alımı Giderleri	41.176.840,00	31.870.334,00	77,40
05 Cari Transferler	2.743.490,00	2.679.750,00	97,68
06 Sermaye Giderleri	93.852.000,00	43.964.846,00	46,84
07 Sermaye Transferleri	-	-	-
<b>Toplam</b>	<b>241.429.742,00</b>	<b>181.580.131,00</b>	<b>75,21</b>

2022 yıl sonu itibarıyla bütçe giderleri 181.580.131,00 TL olarak gerçekleşmiştir. Bütçenin %75,21'i kullanılmıştır. Personel giderlerinde 90.096.858,53 TL ödeneğin 89.579.136,00 TL'si, sosyal güvenlik kurumlarına devlet primi giderlerinde 13.560.553,47 TL ödeneğin 13.486.065,00 TL'si, mal ve hizmet alımı giderlerinde 41.176.840,00 TL ödeneğin 31.870.000,00 TL'si, cari transferlerde 2.743.490,00 TL ödeneğin 2.679.750,00 TL'si, sermaye giderlerinde 93.852.000,00 TL ödeneğin 43.964.846,00 TL'si harcanmıştır.

Üniversite tarafından 2022 yılında; Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu, Erasmus, Mevlana Değişim Programı, Kalkınma Ajansı destekleri ile Avrupa Birliği hibelerinden toplam 4.753.890,36 TL bütçe dışı kaynak kullanılmıştır.

2022 yılı bütçesine göre tahmin edilen bütçe geliri 127.071.000,00 TL olan Üniversitenin, yıl sonunda gerçekleşen net bütçe geliri 179.957.857,71 TL'dir.

2022 yılı bütçe gelirleri tahmin ve gerçekleşme bilgileri Tablo 4'te yer almaktadır.

**Tablo 4:2022 Yılı Bütçe Gelir Tahmin ve Gerçekleşmesi**

	Gelir Tahmini (1)	Gerçekleşen (2)	Gerçekleşme Oranı (2/1)
	(TL)		(%)
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	1.435.000,00	4.040.230,37	281,55
Alınan Bağış ve Yardım ile Özel Gelirler	125.464.000,00	171.021.315,00	136,31
Diğer Gelirler	172.000,00	4.941.127,98	2.872,75
Sermaye Gelirleri	-	-	-

<b>Toplam</b>	127.071.000,00	180.002.673,35	141,65
Gelirlerden Red ve İadeler (-)	-	44.815,64	-
<b>Net Toplam</b>	<b>127.071.000,00</b>	<b>179.957.857,71</b>	<b>141,62</b>

2022 yılında net 179.957.857,71 TL bütçe geliri elde edilmiştir.

Dönem faaliyet geliri 206.001.816,85 TL, gelirlerden indirim, iade ve iskonto toplamı 44.815,64 TL ve faaliyet gideri 384.836.154,37 TL olan Üniversite, 2022 yılını 178.879.153,16 TL görünürde olumsuz faaliyet sonucu ile tamamlamıştır. Bu farkın nedeni gerçek bir gidere dayanmayıp amortisman işlemlerinin hatalı yansımından kaynaklanmaktadır. Denetlenen idarece yıl içinde 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar hesabındaki 210.883.998,49 TL'nin 252 Binalar Hesabına aktarılması ve sonrasında yapılması gereken Varlık İşlemleri Menüsünden ilgili tutarın bir liste halinde taşınmaz olarak kaydedilmemesi sebebiyle yıl sonu işlemlerinde sistem tarafından %2 ayrılması gereken amortismanın %100 oranında ayrılmasından kaynaklanmakta ve Faaliyet Sonuçları Tablosunda gider olarak görünmektedir.

Üniversite özel bütçesi dışında bulunan;

-Döner Sermaye İşletmesinin 2022 yılı gelir toplamı 1.252.815,03 TL, gider toplamı 793.219,32 TL olarak gerçekleşmiş ve dönem 459.595,71 TL kâr ile tamamlanmıştır.

-Sosyal Tesisin 2022 yılı gelir toplamı 3.336.526,93 TL, vergi ve diğer yasal yükümlülükler dahil gider toplamı 2.783.660,46 TL olarak gerçekleşmiş ve dönem sonu 552.866,48 TL net kâr ile tamamlanmıştır.

Ayrıca Üniversite, 22.05.2019 tarih ve 30781 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 1129 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile kurulan Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi ve Türk-Alman Üniversitesi Teknoloji Geliştirme Bölgesi Yönetim AŞ'nin (Dijitalpark Teknokent) ortağıdır. Adı geçen AŞ'nin kuruluş sermayesi 1.000.000,00 TL olup Üniversitenin kuruluş aşamasında %45 oranında ortaklığı bulunmaktayken ortalık paylarında değişikliğe gidilerek Üniversitenin ortaklığı %44,50 olarak değişmiştir. Denetlenen idarenin mali tablolarında yer alan "*241 Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabının*" yıl sonu bakiyesi 450.000,00 TL'dir

#### 1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 49'uncu maddesi gereğince genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinde uygulanacak muhasebe ve raporlama standartları, uluslararası standartlara uygun olarak Hazine ve Maliye Bakanlığı bünyesinde;

Sayıştay Başkanlığı, Hazine ve Maliye Bakanlığı ve diğer ilgili kuruluş temsilcilerinin katılımıyla oluşturulacak olan Devlet Muhasebesi Standartları Kurulu tarafından belirlenmektedir. Dolayısıyla genel yönetim kapsamında olan üniversitelerin muhasebe ve raporlama standartları Kurul tarafından belirlenen kurallara tabidir. Kamu İdaresi ayrıca adı geçen Kanun'un 80'inci maddesinin Hazine ve Maliye Bakanlığına verdiği yetkiye istinaden Bakanlığın hazırladığı düzenlemelere tabi olup bu kapsamda çıkarılan Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'ndeki muhasebe ilkeleri ile hesap planını kullanmakta, mali tabloları hazırlamakta ve Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre mali işlemlerini muhasebeleştirmektedir.

Özel bütçeli bir idare olan Üniversitede, tahakkuk esaslı muhasebe sistemi kullanılmaktadır. Üniversitenin muhasebe işlemleri Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'ne tabi olarak Hazine ve Maliye Bakanlığının Bütünleşik Mali Kontrol Yönetim Sistemi Web Tabanlı Otomasyon Sistemi üzerinden yürütülmektedir.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden denetime sunulanlar aşağıda sayılmakta olup denetim, bunlar ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Faaliyet sonuçları tablosu,
- Öz kaynak değişim tablosu,
- Bütçelenen ve gerçekleşen tutarların karşılaştırma tablosu,
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetim hesabı icmal cetveli.

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tablolarından olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

---

---

## 2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

## 3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

## 4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürlerinin tasarlanmasına esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç

kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

## 5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

### Kontrol Ortamı Standartları

Kurum organizasyon yapısı içerisinde görev, yetki ve sorumluluklar ile yetki devirleri ve sınırları tam ve açık bir şekilde belirlenip yazılı hale getirilmiştir. İdarede "Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri" ile ilgili eğitim ve bilgilendirme çalışmaları yeterlidir. Personelin işe alınması, yer değiştirmesi, görevde yükselmesi, yeterlilik-performans değerlendirmesi ile disiplin hükümlerine yönelik insan kaynakları politikası tam olarak belirlenmiş ve kurum çalışanlarına duyurulmuştur.

### Risk Değerlendirme Standartları

Stratejik plan zamanında yayımlanmış ve içerik açısından mevzuata uygundur. İdare performans programı içerik olarak mevzuata uygun şekilde hazırlanmış ve zamanında yayımlanmıştır. İdare iç kontrol risklerini tam ve doğru şekilde belirlemiştir. Risklerin değerlendirilmesine yönelik çalışma (*risklerin gerçekleşme ihtimali-olası etkisi belirlenerek önem düzeyine karar verme*) yapılmıştır.

### Kontrol Faaliyetleri Standartları

İdare tarafından yetkileri belirlemek amacıyla iş akış süreçleri hazırlanmıştır ve personele duyurulmuştur. İdare tarafından yetki devirleri mevzuata uygun yapılmıştır. İdarede yapılan görevlendirmelerde, bunları farklı kişiler arasında dağıtılarak "görevler ayrılığı" ilkesine uyulmuştur. İdarece belirlenen risklerin kabul edilebilir düzeye indirilmesine yönelik kontrol faaliyetleri ve sorumluları belirlenmiştir. Ön mali kontrol sistemi, İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar'a uygun olarak kurulmuştur. Kamu idaresinin ön mali kontrol yönergesi, mevcuttur.

### Bilgi ve İletişim Standartları



İdare faaliyet raporu içerik olarak mevzuata uygun hazırlanmıştır. İdarenin Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı mevcuttur ve içerik olarak Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği'ne uygundur.

### **İzleme Standartları**

İdarenin tüm birimlerince iç kontrol sistemi ile ilgili yeterince farkındalık oluşmadığı tespit edilmiş ve bu nedenle birimlerce iç kontrol sistemine yönelik yıllık izleme ve değerlendirme faaliyetleri yapılmamıştır.

Kamu İdaresinde iç denetim birimi kurulmuş olup 3 iç denetçi kadrosu bulunmaktadır. Bu kadrolardan 2'si doludur.

İç denetim biriminin iç kontrol sistemine ilişkin denetim çalışması mevcut değildir.

## **6. DENETİM GÖRÜŞÜ**

Türk Alman Üniversitesi 2022 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının, "Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular" bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

## **7. DENETİM BULGULARI**

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

### **A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR**

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olan bulgular yer almaktadır.

#### **BULGU 1: Rektörlük Tarafından Kullanılan Bazı Hesapların Muhasebe Kayıtlarının Yapılmaması**

Üniversite vergi numarası ile açılmış, Rektörlükçe kullanılan, muhasebe kayıtlarına intikal etmemiş 4 adet banka hesabının bulunduğu görülmüştür.

5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 1'nci maddesine göre bu

Kanun'un amacı, kalkınma planları ve programlarda yer alan politika ve hedefler doğrultusunda kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde elde edilmesi ve kullanılmasını, hesap verebilirliği ve malî saydamlığı sağlamak üzere, kamu malî yönetiminin yapısını ve işleyişini, kamu bütçelerinin hazırlanmasını, uygulanmasını, tüm malî işlemlerin muhasebeleştirilmesini, raporlanmasını ve malî kontrolü düzenlemektir. Yine anılan Kanunun “*Kayıt zamanı*” başlıklı 50’nci maddesine göre bir ekonomik değer yaratıldığında, başka bir şekilde dönüştürüldüğünde, mübadeleye konu edildiğinde, el değiştirdiğinde veya yok olduğunda muhasebeleştirilir. Bütün malî işlemlerin muhasebeleştirilmesi ve her muhasebe kaydının belgeye dayanması şarttır.

Kamu İdaresi tarafından bulguda yer alan tespitlere katılmış, düzeltme işlemleri için gerekli görüşmelere başlanıldığı bilgisi verilmiştir.

Açıklanan nedenlerle üniversite vergi numarası ile açılmış, rektörlükçe kullanılan, muhasebe kayıtlarına intikal etmemiş 4 adet banka hesabının muhasebe kayıtlarının yapılması gerekir.

**Tablo 5: Muhasebe Kayıtları Yapılmayan Banka Hesapları Listesi**

Vkn	Hesap No	Açıklama	31.12.2022 Tarihi İtibariyle Bakiye	Döviz Cinsi
87*****29	58*****55	Okutmanlara ödenmek üzere DAAD' dan (Alman Akademik Değişim Servisi) aktarılan bilimsel teşvik mükafatı ödemeleri hesabı	33.303,97	EURO
87*****29	58*****76	Doktora öğretim üyesi ve üzeri kadrolarda görev yapan akademisyenlere ödenmek üzere DAAD' dan (Alman Akademik Değişim Servisi) aktarılan bilimsel teşvik mükafatı ödemeleri hesabı	8.201,66	EURO
87*****29	58*****57	Öğrenim gören Suriyeli öğrencilere ödenmek üzere DAAD' dan (Alman Akademik Değişim Servisi) aktarılan burs ödemeleri hesabı	0	EURO
87*****29	40***36	Yukarıdaki Euro hesaplarına aktarılan teşvik ve bursların Türk Lirasına çevrilerek ilgili hesaplara aktarım yapıldığı hesap.	5.946,50	TL

## **BULGU 2: Taşınmazlara Ait Değer Artırıcı Harcamaların İlgili Varlığın Kayıtlı Değerine Eklenmemesi**

Taşınmazlara ait bakım ve onarım niteliğindeki değer artırıcı harcamaların, ilgili

varlığın kayıtlı değerine eklenmediği tespit edilmiştir.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 25 Maddi duran varlıklar hesap grubu ile ilgili "Hesap grubuna ilişkin işlemler" başlıklı 170'inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde; maddi duran varlıklar için sonradan yapılan ve o varlığın değerini, kullanım süresini, ürün ve hizmet kalitesini, sağlanan faydayı artıran veya üretilen mal veya hizmetlerin üretim maliyetini azaltan her türlü maliyetin, ilgili maddi duran varlığın kayıtlı değerine ilave edileceği ve amortisman hesaplanmasında dikkate alınacağı ve bunlar dışında maddi duran varlıklar için yapılan her türlü normal bakım, onarım ve harcamaların gider olarak kaydedileceği ifade edilmiştir.

Hazine ve Maliye Bakanlığı Muhasebat Genel Müdürlüğü tarafından yayımlanan "Amortisman ve Tükenme Payları" konulu 47 Sıra No.lu Genel Tebliğ'in "Amortisman ve tükenme payı süre ve oranları" başlıklı 6'ncı maddesinin ikinci fıkrasında; Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik'te yer alan taşınmazlar için 34.000,00 TL'yi aşan ve değer artırıcı harcama olarak kabul edilen giderlerin ilgili duran varlığın maliyetine ekleneceği düzenlenmiştir. Bu kapsamda, taşınmazlar için 34.000,00 TL'yi aşan bakım, onarım, tamir mahiyetindeki harcamalardan değer artırıcı nitelikte olanların 630 Giderler Hesabı yerine ilgili maddi duran varlığın kayıtlı değerine eklenmesi gerekmektedir.

Üniversitede 2022 yılında yapılan bakım ve onarım harcamalarından varlığın değerini, kullanım süresini, ürün ve hizmet kalitesini ve sağlanan faydayı artıran 312.029,40 TL'nin varlığın kayıtlı değerine eklenmeyerek giderleştirilmesi sonucunda; bilançoda 252 Binalar Hesabının 312.029,40 TL noksan; 630-Giderler Hesabının ise, aynı tutar kadar fazla görünmesine neden olunmuştur.

Kamu İdaresi tarafından bulguda yer alan tespitlere katılmış, düzeltme işlemlerine başlanıldığı bilgisi verilmiştir.

Sonuç olarak; taşınmazlar için yapılan değer artırıcı harcamaların ilgili maddi duran varlık hesaplarına kaydedilerek, mali tablolarda bu varlıkların gerçek değerleri ile görünmesinin sağlanması gerekmektedir.

Söz konusu tespit kurum tarafından 30.05.2023 tarih ve 3077/3078 sayılı muhasebe işlem fişleri ile düzeltilmiştir.

## **B. DİĞER BULGULAR**

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olmayan bulgular yer almaktadır.

---

---

## **BULGU 1: Kesinleşen Mahkeme İlamlarından Doğan Borç ve Alacakların Muhasebe Kayıtlarına İntikalinde Gecikmeler Olması**

Mahkeme ilamlarıyla Üniversite lehine veya aleyhine kesinleşen borç ve alacakların muhasebe kayıtlarına intikalinde gecikmeler olduğu görülmüştür.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun “*Kayıt zamanı*” başlıklı 50 ‘nci maddesine göre bir ekonomik değer yaratıldığında, başka bir şekle dönüştürüldüğünde, mübadeleye konu edildiğinde, el değiştirdiğinde veya yok olduğunda muhasebeleştirilir. Bütün malî işlemlerin muhasebeleştirilmesi ve her muhasebe kaydının belgeye dayanması şarttır.

Merkezî Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'ne göre bu Yönetmelik'in amacı; merkezî yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin, hesap ve kayıt düzeninde saydamlık, hesap verilebilirlik ve tekdüzenin sağlanması, işlemlerinin kayıt dışında kalmasının önlenmesi, faaliyetlerinin ve işlemlerinin gerçek mahiyetlerine uygun olarak, sağlıklı ve güvenilir bir biçimde muhasebeleştirilmesi, malî tablolarının zamanında, doğru, muhasebenin temel kavramları ve genel kabul görmüş muhasebe ilkeleri çerçevesinde Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nde belirtilen standartlara uygun, yönetimin ve ilgili diğer kişilerin bilgi ihtiyaçlarını karşılayacak ve kesin hesabın çıkarılmasına temel olacak; karar, kontrol ve hesap verme süreçlerinin etkili çalışmasını sağlayacak şekilde hazırlanmasına ve yayımlanmasına ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Kişilerden alacaklar hesabına alınarak takibi gereken alacaklar; kontrol, denetim, inceleme, kesin hükme bağlama veya yargılama sonucunda ortaya çıkar.

Tebliğ olunan ilamların kayda geçirilmesi sırasında, daha önce kişilerden alacaklar hesabına kaydedilmesinden dolayı ilam toplamından düşülecek paralardan, tahsil edilmiş tutarlar varsa bunlar için de ayrı bir alacak bilgi fişi düzenlenmesi ve bu durumların muhasebe kaydına geçirilmesi gerekir. Alacağın tahsili için açılan davada kamu idaresi aleyhine karar verildiği ve Yargıtay tarafından da onanmak suretiyle hüküm kesinleştiği veya kamu menfaati görülmediğinden temyizden yetkili merci'nin onayı alınarak vazgeçildiği hâllerde, Yargıtay ilâmı veya temyizden vazgeçme onayı ile buna ilişkin aleyhteki mahkeme kararı, hukuk birimince strateji geliştirme birimi veya ilgili taşra birimine gönderilir. Bu birimlerce de, söz konusu belgelerin onaylı birer örnekleri ilgili muhasebe birimine intikal ettirilerek alacağın kayıtlardan çıkarılması sağlanır.

Kamu İdaresi tarafından bulguda yer alan tespitlere katılmış, düzeltme işlemlerine başlanıldığı bilgisi verilmiştir.

Açıklanan nedenlerle kesinleşmiş mahkeme ilamlarındaki mali sonuç doğuran kesinleşmiş hükümlerin strateji daire başkanlıklarına geciktirilmeksizin bildirilerek ilama dayalı borç ve alacakların muhasebe kayıtlarına intikali sağlanmalıdır.

## **BULGU 2: Doğrudan Temin Yöntemi İle Yapılan Mal ve Hizmet Alımlarının Bütçe Ödeneğinin % 10'unu Aşan Kısmı İçin Gereken İzin Alınmaması**

Türk-Alman Üniversitesinin 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu kapsamında doğrudan temin (22/d) usulüyle yapılan mal ve hizmet alımlarında mevzuatta öngörülen %10'luk sınırı Kamu İhale Kurulundan uygun görüş almadan aştığı görülmüştür.

4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 22'nci maddesinde ilân yapılmaksızın ve teminat alınmaksızın doğrudan temin usulü ile alım yapılabileceği açıklanmış ve ilgili maddenin birinci fıkrasının (d) bendinde büyükşehir belediyesi sınırları dâhilinde idarelerin 218.395,00 TL'ye kadar ihtiyaçlarını bu bent kapsamında temin edebileceği belirtilmiştir.

Aynı Kanun'un 62'nci maddesinde idarelerce uyulması gereken diğer kurallar belirtilmiştir. İlgili maddenin birinci fıkrasının (ı) bendinde, yukarıda bahsedilen 21 ve 22'nci madde için bahsedilen limitler kapsamında yapılacak harcamaların yıllık toplamının, idarelerin bütçelerine bu amaçla konulacak ödeneklerin %10'unu Kamu İhale Kurulu'nun uygun görüşü olmadıkça aşamayacağı belirtilmiştir. Kamu İhale Kurumu tarafından yayımlanan Kamu İhale Genel Tebliği'nin 21'inci maddesi ile de Kanun'un 62'nci maddesinin (ı) bendinin nasıl uygulanacağı düzenlenmiştir.

Buna göre idarelerin; mal alımı, hizmet alımı veya yapım işleri için bütçelerine konan yıllık toplam ödenekleri üzerinden her biri için ayrı ayrı %10 oranını hesaplamaları, ihale ve harcama yapmaya yetkili birimlerinin 4734 sayılı Kanun'un 21/f ve 22/d maddeleri kapsamında yaptıkları harcamalarının, toplam ödeneklerinin %10 oranını aşıp aşmadıklarını takip etmeleri, 21/f ve 22/d maddeleri kapsamında yapacakları harcamaların yıllık bütçelerinde mal ve hizmet alımı ile yapım işleri için ayrılan ödenekleri toplamının %10 oranını aşacağına anlaşılması halinde, üst yönetici tarafından 62'nci maddenin (ı) bendi uyarınca uygun görüş için Kamu İhale Kurumuna başvuruda bulunmaları gerekmektedir.

Yapılan incelemelerde, ihale ve harcamaya yetkili birimlerin Tebliğ'in emrettiği şekilde 22/d maddeleri kapsamında yapacakları harcamaları mali yıl içinde takip etmediği, aşağıdaki tabloda görüleceği üzere doğrudan temin yönteminin kullanıldığı mal ve hizmet alımlarında mevzuatta belirtilen %10'luk limitin aşıldığı ve uygun görüş için Kamu İhale Kurumuna başvuruda bulunulmadığı tespit edilmiştir.

**Tablo 6:Parasal Limitler Dahilinde Yapılan Mal ve Hizmet Alımlarına İlişkin Harcamalar**

Alım Türü	Toplam Bütçe Ödeneği (TL)	Bütçe Ödeneğinin %10'u (TL)	21/f ve 22/d Uyarınca Yapılan Harcama Toplamı (TL)	Sınırı Aşan Tutar (TL)
MAL ALIM	42.112.000,00	4.211.200,00	6.873.101,52	2.661.901,52
HİZMET ALIM	12.769.000,00	1.276.900,00	5.724.047,87	4.447.147,87

Kamu İdaresi tarafından bulguda yer alan tespitlere katılmış, söz konusu hususa dikkat edileceği bilgisi verilmiştir.

Açıklanan nedenlerle kamu idaresinin 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu kapsamında doğrudan temin usulüyle yapacağı alımları takip etmesi ve %10'luk sınırın aşılması halinde Kamu İhale Kurumundan uygun görüş alınması gerekmektedir.

### **BULGU 3: Doğrudan Temin Yoluyla Yapılan Alımların Elektronik Kamu Alımları Platformuna Girilmemesi**

İdare bünyesindeki Mali İşler Daire Başkanlığı ve Sağlık Kültür Spor Daire Başkanlığı'nın doğrudan temin yoluyla yaptıkları tüm alımları EKAP (Elektronik Kamu Alımları Platformu) üzerinden Kamu İhale Kurumuna bildirmediği tespit edilmiştir.

Kamu İhale Genel Tebliği'nin "Doğrudan temin kayıt formu" başlıklı 30.9.2. maddesi gereğince doğrudan temin yoluyla yapılan alımların, takip eden ayın onuncu gününe kadar "Doğrudan Temin Kayıt Formu" doldurularak EKAP üzerinde kayıt altına alınması gerekir.

Kamu idaresince, bulguda tespit edilen hususlara ilişkin olarak gerekli işlemin yapılmaya başlandığı belirtilmiştir.

Açıklanan nedenlerle doğrudan temin yoluyla yapılan tüm alımların mevzuatın öngördüğü şekilde elektronik olarak EKAP üzerinden Kamu İhale Kurumuna bildirilmesi gerekmektedir.

### **BULGU 4: Yerine Getirilmesi Belli Bir Süreyi Gerektiren Doğrudan Temin Yöntemiyle Yapılan Hizmet Alımı İşlerinde Sözleşme İmzalanmaması**

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 22'nci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendine göre doğrudan temin ile gerçekleştirilen ve belirli bir süreyi gerektiren hizmet alımı işlerinde sözleşme imzalanmadığı tespit edilmiştir.

Kamu İhale Genel Tebliği'nin "Doğrudan temine ilişkin açıklamalar" başlıklı 22.1.1.3.

maddesi gereğince alımı yapılacak malın teslimi veya hizmetin ya da yapım işinin belli bir süreyi gerektirmesi durumunda, alımın bir sözleşmeye bağlanması zorunludur. Doğrudan temin kapsamında imzalanacak sözleşmelerin birebir tip sözleşme olması zorunlu olmayıp daha özet ve rafine hükümler içeren bir metin olması mümkündür.

Üniversitede bazı harcama birimleri tarafından (Yapı İşleri Daire Başkanlığı, Bilgi İşlem Daire Başkanlığı) belli parasal limitler dâhilinde gerçekleştirilen bakım onarım ve lisans hizmet alımı işleri belli bir süreyi gerektirmesine rağmen bahsedilen işler sözleşme imzalanmadan gerçekleştirilmiştir.

Kamu İdaresi tarafından bulguda yer alan tespitlere katılmış, düzeltme işlemlerine başlanıldığı bilgisi verilmiştir.

Doğrudan temin kapsamında gerçekleştirilen ve belli bir süreyi gerektiren hizmet alımı işlerinde işin idare tarafından belirlenen şart ve teknik özelliklerde yapımını garanti altına almak, kamu kaynaklarının etkin ve verimli kullanımı ile işin kontrolünü sağlamak ve ilgili işten doğabilecek hukuki ihtilafların önüne geçmek için, mevzuatın zorunlu kıldığı sözleşmelerin düzenlenmesi gerekmektedir.

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI  
06520 Balgat / ANKARA  
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00  
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr  
<https://www.sayistay.gov.tr>